

Är Bordurien en diktatur eller demokrati?

En Lesson Study i samhällskunskap om värdet av pressfrihet

Många elever visar en ytlig förståelse kring demokratibegreppet. De förknippar främst demokrati med ett styrelseskick och olika mänskliga rättigheter kommer lätt i skymundan. Inför studien preciserade vi en fråga:

- Kan ett pedagogiskt rollspel kring pressfrihet fördjupa elevernas förståelse kring begreppet demokrati som ett värde?

Vi konstruerade ett pedagogiskt rollspel kring pressfrihet där eleverna fick agera journalister. Hälften av eleverna verkade i en demokrati och hälften i en diktatur. Studien genomfördes som en Lesson Study. Den gemensamt planerade rollspelslektionen utfördes på tre olika skolor vid tre skilda tillfällen, däremellan reviderades lektionen.

Resultat

Resultatet av projektet visar att rollspel kan vara en bra metod för att utveckla elevers förståelse för demokratibegreppet som värde. Lektionen upplevdes som rolig av eleverna vilket ökade deras motivation att lära. Elevgrupper som verkade i en diktatur föreföll utveckla sin förmåga att resonera kring pressfrihet som värde mer nyanserat än de elevgrupper som verkade i en demokrati. Enligt vår analys berodde den visade ökade förmågan att resonera hos dessa elever att värdet av pressfrihet framträdde tydligare i en *inte* demokratisk situation än i en demokratisk. Det var således *kontrasten* i upplevelsen mellan det förgivettagna (demokrati) och det oväntade (diktatur) som skapade lärandet. För att ett lärande ska uppstå om innebörden av pressfrihet som demokratiskt värde räcker det emellertid inte med ett rollspel. En efterföljande lärarledd klassdiskussion där innebörden reflekteras, tydliggörs och problematiseras över är helt nödvändig för en fördjupad förståelse.

Läs rapporten [Är Bordurien en diktatur eller demokrati?](#)

Projektdeltagare

Åsa Colliander Celik, Mälarhöjdens skola
Thérèse Juthberg, Sofia skola
Fredrik Kihlström, Sturebyskolan
Eeva-Liisa Purolainen, Ross Tensta gymnasium
Patrik Söderström, S:t Eriks gymnasium

STLS nätverk

Kerstin Hudner-Siden, koordinator
Annika Nylén, koordinator
Lars Santelius, koordinator